

Конспект заняття з образотворчої діяльності для дітей старшого дошкільного віку

Тема. Різновиди портрету

Мета. Закріпити знання дітей про жанри живопису (натюрморт, портрет, пейзаж). Познайти з різними видами портрету (дитячий, автопортрет, груповий, сімейний). Вчити дітей уважно розглядати обличчя, міміку, позу, щоб зрозуміти внутрішній стан, настрій людини, його соціальну характеристику. Розвивати зв'язне мовлення та зорове сприйняття.

Попередня робота: знайомство з жанрами живопису через розглядання репродукцій картин, бесіди за їх змістом.

Матеріал: репродукції картин української художниці Євгенії Гапчинської, добірка картин для дидактичної гри «Четвертий зайвий».

Хід заняття:

Психогімнастика «Привітання»

Доброго ранку, рідний наш дім!

Доброго ранку дітям усім!

Доброго ранку сонечку ясному!

Вітаємо всіх у садочку прекрасному!

Вліво – вправо обернемося,

Один одному всміхнемося!

Бесіда про картинну галерею:

- Діти, сьогодні я вас запрошую до картинної галереї. Хто мені нагадає, що таке картинна галерея? (приміщення, в якому на стінах висять картини). Як називається людина, яка в картинній галереї розповідає про картини? (екскурсовод). Давайте тепер разом пригадаємо, як треба поводитися в картинній галереї:

- говорити пошепки;
- ходити спокійно, не тупати ногами;
- картини руками не торкати;
- уважно слухати екскурсовода.

- Підкажіть мені, будь ласка, як називають людину, яка малює картини? (художник), А якщо картини пише жінка, як ми її назвемо? (художниці). Сьогодні ми з вами потрапили на виставку сучасної української художниці Євгенії Гапчинської. Я пропоную вам зараз походити і розглянути її картини, тільки не забувайте про правила поведінки у галереї. (діти розглядають картини, можуть тихенько між собою перемовлятися). А тепер давайте разом з вами спробуємо придумати назви до її картин (вихователь показує картину, а діти пропонують назву і порівнюють з назвою автора).

- Діти, проходите будь ласка і сідайте на стільчики. Чи сподобалися вам картини Євгенії Гапчинської? Як називається картина, на якій зображено людину? (портрет). А якщо на картині зображено природу, як ми її назвемо? (пейзаж). А якщо на картині зображено квіти, овочі чи фрукти? (натюрморт). Я бачу, що ви добре знаєте жанри живопису, тому пропоную вам пограти в цікаву гру.

Дидактична гра «Четвертий зайвий»

Вихователь показує дітям одночасно чотири картини, три з яких належать до одного жанру, а одна до іншого. Діти повинні назвати зайву картину і пояснити, чому саме.

Бесіда «Види портретного живопису»

- В якому жанрі виконано картини Євгенії Гапчинської? Хто на них зображений? А ви знаєте, що портрети бувають різні, в залежності від того, хто на них зображений. Якщо на картині зображена дитина, то портрет називається ... як? (дитячий) Якщо на портреті зображена група людей, як його можна назвати? (груповий) А якщо на портреті зображена ціла сім'я? (сімейний). А ще існують картини, які називаються «автопортрет». Як ви думаєте, хто на ньому зображений? На такому портреті зображений автор портрету, тобто художник малює сам себе; він дивиться в дзеркало на себе і малює. Діти, якщо кожен з вас намалює себе, як буде називатися ваша робота? А тепер давайте знову пройдемо до нашої галереї.

Фізхвилинка

Дружно встаньте, потягніться.
Одне одному всміхніться.
Вправо, вліво поверніться.
Раз – присіли, два – присіли.
І тихенько разом сіли.

Вправа «Визнач жанр картини»

- Діти, буду показувати вам картини, а ви маєте визначити, яка ця картина за жанром.

Вихователь указкою показує на картини, діти визначають жанр і доводять, чому саме так вважають. Наприкінці вихователь запитує, чи є серед картин автопортрет Євгенії Гапчинської і пропонує довести правильність своєї відповіді. Діти сідають на стільчики; вихователь виставляє на мольберт дві картини Є. Гапчинської «Хлібчик з салом» і «Хор імені Верьовки».

- Діти подивіться на ці картини, до якого жанру належить кожна з них? Давайте уважно подивимося на ці картини і з'ясуємо, чим вони відрізняються. (груповий і просто портрет; одна дівчина і цілий хор; дівчина просто стоїть, а хор співає тощо). А тепер давайте з'ясуємо, що між ними спільного (на картинах зображені дівчата, дівчата - українки, на всіх білі блузки, барвисті спідниці, червоні намиста, на головах вінки з маків, троянд та калини та різнокольорових стрічок тощо). Допоміжні запитання до дітей:

- Як вдягнені дівчата?
- Які в них прикраси?

- З яких квітів зроблено вінки?
- Яку пісню співає хор, сумну чи веселу? Як ви здогадалися?

Вправа на емпатію

- Діти, якби ви співали сумну пісню, який би вираз обличчя у вас був, покажіть. А якби пісня була весела? (діти демонструють різні вирази обличчя).

Складання розповіді за картиною за допомогою схеми

- Діти, а тепер я пропоную вам розповісти про будь яку з цих картин за схемою. Послухайте, яка розповідь вийшла у мене: «На картині зображено дівчину в українському національному вбранні. На ній біла блуза, барвиста спідниця; на шиї в неї червоне намисто. Її голову прикрашає віночок з троянд, маків та калини. У дівчини спокійне і привітне обличчя».

Дітей можна викликати по-одному, або парами (один розповідає про одяг, а другий – про настрій тощо).

Контрольно-оціночні дії

Наприкінці заняття вихователь звертається до дітей з запитаннями:

- Діти, на виставці якої художниці ми з вами опинилися?
- Чи сподобалися вам її картини? Яку її картину ви б хотіли повісити в нашій групі?
- Що нового і цікавого ви розповісте у вечорі своїм батькам?
- Яке завдання для вас було найцікавішим? А виконання якого завдання викликало у вас труднощі?
- Наприкінці заняття давайте кожен з вас оцінить свою роботу на занятті (діти обирають фішки і пояснюють оцінку власної діяльності).

